

**VILNIAUS APYGARDOS PROKURATŪROS
VILNIAUS APYLINKĖS PROKURATŪROS 6-ASIS SKYRIUS (TRAKAI)**

NUTARIMAS

atmesti skundą ir palikti galioti nutarimą nutraukti ikiteisminį tyrimą

Data	2018-08-20
Surašymo vieta	Trakai
Ikiteisminio tyrimo Nr.	02-2-00291-17

Nutarimą priėmė	Vyriausiojo prokuroro pavaduotojas Darius Maleckas
n u s t a t ė:	
Tiriama nusikalstama veika, jos kvalifikavimas	<p>2017-05-23 Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros Šeštame skyriuje panaikinus 2017-05-05 VA VPK Trakų r. PK Veiklos skyriaus vyr. tyrėjos J.Satkauskaitės nutarimą atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas Nr.02-2-00291-17 dėl piktnaudžiavimo pagal požymius nusikalstamos veikos, numatytos LR BK 228 str. 1d.</p> <p>Tyrimas pradėtas nustačius, kad 2017-04-20 VA VPK Trakų r. PK buvo gautas individualios įmonės „Duomena“ savininko Giedriaus Jankausko pareiškimas, kuriame nurodyta, kad 2017-01-09 įmonės klientas Marius Žvinklys, Trakų r., Šventininkų k., Smilgų g. 9, iš I. Madevič įsigijo namų valdos žemės sklypą (kadastrinis numeris 7970/0003:1771), po ko M. Žvinklys kreipėsi į Trakų r. savivaldybės administraciją su prašymu dėl specialiųjų reikalavimų išdavimo gyvenamojo namo statybai. 2017-03-08 Trakų r. rajono savivaldybės administracijos direktorius pateikė atsakymą, kad M. Žvinklio įsigytame sklype namo statyba negalima, kadangi sklypas patenka į naudingųjų iškasenų telkinių teritoriją. M. Žvinkliui pradėjus domėtis detaliojo plano, kurio pasekoje žemės sklypams buvo suteiktas namų valdos statusas, eiga, sužinojo, kad pardavėja Irena Madevič kreipėsi dėl jai priklausančio žemės sklypo paskirties keitimo iš žemės ūkio į namų valdos į UAB "Geodeziniai matavimai". Šiuos darbus įmonės vardu atliko Rolandas Paškoniš. Keičiant žemės sklypo paskirtį į namų valdos paskirtį, nebuvo gautas Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos sutikimas, kuris, pagal keitimo sąlygas, privalėjo būti. Pareiškėjas prašo patikrinti, ar teisėtai žemės sklypui, esančiam adresu Trakų r., Šventininkų k., Smilgų g. 9, kadastrinis numeris 7970/0003:1771, pagal detalų planą buvo suteikta namų valdos paskirtis.</p> <p>2018-07-05 Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros Šeštojo skyriaus prokurorės Žanos Sokolovska nutarimu ikiteisminis tyrimas Nr. 02-2-00291-17 buvo nutrauktas LR BPK 3 str. 1 d. 1 p. pagrindu.</p> <p>2018-07-26 Vilniaus apygardos prokuratūroje gautas nukentėjusiojo M. Žvinklio skundas dėl 2018-07-05 Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros Šeštojo skyriaus prokurorės Žanos Sokolovska nutarimo nutraukti ikiteisminį tyrimą. Pareiškėjas nurodo, kad 1) ikiteisminio tyrimo metu neįvertintos visos tyrimui reikšmingos aplinkybės, o būtent: pirma, kad 2014-05-29 I. Madevič kreipėsi į Lietuvos geologijos tarnybą prie AM prašydama pateikti išvadą,</p>

ar jai priklausančio žemės sklypo kadastrinis Nr. 7970/0003:349, esančio Trakų r., Šventininkų k., dalyje, patenkančioje į parengtai išžvalgytą neeksploatuojamą naudingųjų iškasenų telkinį, galima keisti žemės naudojimo paskirtį iš žemės ūkio į kitą/vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos ir statyti gyvenamuosius namus. Lietuvos geologijos tarnybą prie AM I. Madevič pateikė neigiamą atsakymą, tokiu būdu I. Madevič, D. Bartkevičius bei R. Paškonis dar iki kreipimosi į Trakų r. savivaldybės administraciją dėl reikalavimų minėto sklypo dalies paskirties keitimo gavimo, t. y. žinojo, kad paskirties keitimas minėtame sklype yra negalimas. Antra, R. Paškonis rengdamas projektą neįgyvendino imperatyvaus Trakų r. savivaldybės administracijos 2014-07-23 išduotų "Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto rengimo reikalavimų", 5 punkto 2 papunktyje nurodyto reikalavimo sklypo dalyje, patenkančioje į naudingųjų iškasenų telkinį, žemės naudojimo paskirtį keisti gavus Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos sutikimą ir nenurodė projekte motyvų, kodėl neįgyvendino šio reikalavimo. Trečia, neįvertintas D. Bartkevičius – Trakų r. savivaldybės Tarybos nario – aktyviai dalyvavusio parduodant atidalintus sklypus. Ketvirta, neįvertinta, kad visi asmenys, tikrinę minėto sklypo padalijimo ir naujų sklypų paskirties keitimo projektą, „suklydo ir nepastebėjo“ neįgyvendinto minėtų 2014-07-23 Trakų r. savivaldybės administracijos reikalavimų 5 p. 2 pp. reikalavimo, t. y. galimai šie asmenys veikė bendrai – organizuotoje grupėje. Penkta, neįvertinta aplinkybė, kad Valstybės tarnybos departamento tyrimo išvadoje Nr. 27D-1087 nustatyta, kad NŽT Trakų skyriaus vedėjas A. Podrezas pažeidė Žemėtvarkos planavimo tikrinimo taisyklių 70 p. ir tai sukėlė neigiamas pasekmes. 2) nebuvo spręsta dėl I. Madevič, D. Bartkevičiaus bei R. Paškonio patraukimo baudžiamajon atsakomybėn pagal LR BK 182 str. 1 d. 3) neatlikti visi būtini tyrimo veiksmai: t. y. specialieji liudytojai nėra apklausti apie Lietuvos geologijos tarnybą prie AM 2014-05-29 atsakymą į I. Madevič paklausimą.

Skundas netenkintinas

LR BK 228 str. 1 d. numatyta baudžiamoji atsakomybė valstybės tarnautojui ar jam prilygintam asmeniui, piktnaudžiuojusiam tarnybine padėtimi arba viršijusiam įgaliojimus, jeigu dėl to didelės žalos patyrė valstybė, Europos Sąjunga, tarptautinė viešoji organizacija, juridinis ar fizinis asmuo. Piktnaudžiavimo objektyvieji požymiai pasireiškia: pavojinga veika – piktnaudžiavimu tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimu; pavojingais padariniais – nurodytos didelės žalos kilimu; tiesioginio priežastinio ryšio tarp padarytos veikos ir kilusių padarinių buvimu.

Pagal BK 228 straipsnį atsako tik specialus subjektas – valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, kurio sąvoka išaiškinta BK 230 straipsnyje. Šio straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad valstybės tarnautojui prilyginamas asmuo, kuris dirba arba kitais įstatyme numatytais pagrindais eina pareigas viešajame arba privačiajame juridiniame asmenyje ar kitoje organizacijoje arba verčiasi profesine veikla ir turi atitinkamus administracinius įgaliojimus, arba turi teisę veikti šio juridinio asmens ar kitos organizacijos vardu, arba teikia viešąsias paslaugas, taip pat arbitras arba prisiekusysis.

I. Madevič nėra nei valstybės tarnautoja, nei jam prilygintas asmuo, dėl to ji neturi specialiųjų BK 228 str. įtvirtinto nusikaltimo požymių. Tuo tarpu R. Paškonio veiksmuose neižvelgtini BK 228 str. numatytos nusikalstamos veikos objektyvieji ir subjektyvieji požymiai. Piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi yra pavojinga veika, išoriškai pasireiškianti veiksmy, kurie įeina į kaltininko pareiginių įgaliojimų sąrašą, padarymu, ar veiksmy, kurių padarymo reikalauja tarnybos interesai, nepadarymu, arba veiksmy, kurie priskirtini kito asmens kompetencijai, darymu - t. y. tarnybos įgaliojimų viršijimu. Valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo, piktnaudžiaujantis tarnybine padėtimi, iš darbo santykių kylančius įgaliojimus panaudoja priešingai tarnybos ir valstybės interesams. Jis piktnaudžiauja savo įgaliojimais, suteiktomis teisėmis bei pareigomis: padaro veiksmus, kurių sąžiningai dirbdamas neturėtų daryti, arba

nepadaro veiksmų, kurių jis pagal savo pareigas turėtų imtis, dirbdamas sąžiningai. Taip elgdamasis jis pažeidžia pagrindinius valstybės tarnybos principus, iškraipo tarnybinės veiklos esmę, turinį, menkina konkrečios valstybinės (ar kitokios) institucijos ir pačios valstybės autoritetą kitų žmonių akyse (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus 2014 m. balandžio 29 d. nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-220/2014). Faktą, kad valstybės tarnautojas ar jam prilygintas asmuo piktnaudžiavo tarnybine padėtimi, dažniausiai patvirtina aplinkybės, kad toks asmuo veikdamas (arba neveikdamas) atitinkamu būdu pažeidė teisės aktų nuostatas, įtvirtinančias tam tikrų teisiškai reikšmingų veiksmų atlikimo tvarką, nesilaikė iš teisės aktų jam kylančių teisių ir pareigų (pvz., kasacinės nutartys baudžiamosiose bylose Nr. 2K-354-511-2015, 2K-35-697/2016 ir kt.). Pareiškėjas nurodo, kad 2014-05-29 I. Madevič kreipėsi į Lietuvos geologijos tarnybą prie AM prašydama pateikti išvadą, ar jai priklausančio žemės sklypo kadastrinis Nr. 7970/0003:349, esančio Trakų r., Šventininkų k., dalyje, patenkančioje į parengtai išžvalgytą neeksploatuojamą naudingųjų iškasenų telkinį, galima keisti žemės naudojimo paskirtį iš žemės ūkio į kitą/vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos ir statyti gyvenamuosius namus. Lietuvos geologijos tarnyba prie AM I. Madevič pateikė neigiamą atsakymą, tokiu būdu I. Madevič, D. Bartkevičius bei R. Paškonis dar iki kreipimosi į Trakų r. savivaldybės administraciją dėl reikalavimų minėto sklypo dalies paskirties keitimo gavimo, žinojo, kad paskirties keitimas minėtame sklype yra negalimas. Su šiais pareiškėjų argumentais nesutiktina, kadangi 2008-10-01 buvo patvirtintas Trakų r. savivaldybės teritorijos bendrasis planas, dėl kurio 2008-11-20 Lietuvos geologijos tarnybos prie AM rašte esminių pastabų nenurodė. 2012-08-30 Trakų r. savivaldybės tarybos sprendimu Nr. S1-227 buvo patvirtintas Trakų r. savivaldybės teritorijos gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų ir statinių išdėstymo specialusis planas, kuris 2014-04-03 buvo pripažintas Trakų r. savivaldybės teritorijos bendrojo plano sudedamąja dalimi. Šis planas buvo suderintas tiek su Lietuvos geologijos tarnyba, tiek su LR Aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamentu. Specialiojo teritorijų planavimo dokumentų-Trakų rajono savivaldybės teritorijos gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų ir statinių išdėstymo specialiajame plane dalis I. Madevič žemės sklypo patenka į tankaus užstatymo gyvenamojo funkcinio prioriteto 30 urbanistinės plėtros zoną (6-8 sodybos/ha) ir agrarines naudmenas. Būtent šiais dokumentais vadovaudamasis R. Paškonis parengė I. Madevič žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą, t. y. tai žemės sklypo daliai, kuri patenka į tankaus užstatymo gyvenamojo funkcinio prioriteto 30 urbanistinės plėtros zoną, o pareiškėjų minimame 2017-06-03 Lietuvos geologijos tarnybos prie AM atsakyme Nr. (7)-1.7-1762 I. Madevič 2014-05-29 paklausimą nurodyta, kad į naudingųjų iškasenų teritoriją patenka ne visas sklypas, o didžioji dalis, t. y. iš šio atsakymo matyti, kad Specialieji žemės ir miško naudojimui sąlygų XXIII skyriaus reikalavimai taikomi ne visam žemes sklypui. Taip pat paminėtina, kad minėtas teisės aktas, priešingai nei nurodo pareiškėjas, nedraudžia keisti žemės paskirties, tačiau sukuria tam tikrus apribojimus, nurodytus 89.1 p., t. y. draudimą statyti gyvenamuosius namus, gamybinius pastatus, įrenginius, o Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2018-01-04 rašte nurodoma, jog vadovaujantis Planavimo sąlygų teritorijų planavimo dokumentams rengti parengimo ir šių dokumentų derinimo ministerijoje bei jai pavaldžiose ir reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose tvarkos aprašo, patvirtinto aplinkos ministro 2008 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. DI-294, nuostatomis Lietuvos geologijos tarnybai prie Aplinkos ministerijos **nėra suteikti įgaliojimai derinti teritorijų planavimo dokumentus**, Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos Aplinkos apsaugos agentūros prašymu teikia šiai valstybės institucijai **pasiūlymus** dėl teritorijų planavimo sąlygų išdavimo ir parengtų teritorijų planavimo dokumentų derinimo. T.y. šios tarnybos 2017-06-03 atsakymas nėra privalomas. Dar daugiau, 2018-01-04 rašte nurodyta, kad bendrajame plane nurodytos urbanizuojamos teritorijos gali persidengti su naudingųjų iškasenų telkinių teritorijomis, kadangi urbanizuojamos teritorijos išskyrimas yra

vienas iš galimų išekspluatuoto telkinio teritorijos rekultivacijos sprendinių, kuris gali būti įgyvendintas, tik pilnai išekspluotavus telkinyje slūgsančią naudingąją iškaseną, taigi tai atlikus statyba minėtuose žemės sklypuose bus galima.

Pareiškėjas taip pat nurodo, kad R. Paškonis piktnaudžiavo, kadangi rengdamas projektą neįgyvendino imperatyvaus Trakų r. savivaldybės administracijos 2014-07-23 išduotą "Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto rengimo reikalavimų", 5 punkto 2 papunktyje nurodyto reikalavimo sklypo dalyje, patenkančioje į naudingųjų iškasenų telkinį, žemės naudojimo paskirtį keisti gavus Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos sutikimą ir nenurodė projekte motyvų, kodėl neįgyvendino šio reikalavimo. Su šiais pareiškėjo argumentais taip pat nesutiktina, kadangi šis reikalavimas, **įtvirtintas individualiame teisės akte prieštarauja norminiuose teisės aktuose nurodytiems reikalavimams ir yra perteklinis**. Lietuvos geologijos tarnyba neturi kompetencijos derinti žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų, nes Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo, finansavimo, viešinimo, derinimo, tikrinimo ir tvirtinimo tvarką nustatančių "Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių", kurios patvirtintos LR Žemės ūkio ministro ir LR aplinkos ministro 2004-10-04 įsakymu Nr. 3D-452/D1-513, 62.2.3 p. numatyta, kad kai pertvarkoma teritorija ar jos dalis patenka į kietųjų naudingųjų iškasenų telkinių ir prognozzinių plotų teritorija, projektas turi būti derinamas su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Regiono aplinkos apsaugos departamentu. Šis reikalavimas buvo įvykdytas – t. y. projektas 2014-09-16 buvo suderintas su LR Aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento Trakų r. agentūros vedėju Zigmantu Butvilu. Taip pat buvo suderintas 2014-10-07 su Trakų r. savivaldybės administracijos architektu (skyriaus vedėju) Povilu Montvila, 2014-10-14 NŽT prie ŽŪM Trakų skyriaus vyriausiąja specialiste Gintare Tarulyte - Jasiūniene, 2014-10-14 NŽT prie ŽŪM Trakų skyriaus vedėju Algiu Podrezu. 2014-11-28 NŽT prie ŽŪM Žemėtvarkos tvarkymo departamento Žemėtvarkos skyriaus vyr. specialistė Asta Jonaišienė uždėjo rezoliuciją "pritariama teikimui tvirtinti". Tokiu būdu R. Paškonis rengė I. Madevič žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą vadovaudamasis galiojančiais normatyviniais teisės aktais, dėl to jo veiksmuose neižvelgtini objektyvieji LR BK 228 str. numatytos nusikalstamos veikos sudėties požymiai. Taip pat jo veiksmuose neižvelgtinas ir būtinas numatyto nusikaltimo subjektyviosios pusės elementas – kaltė, kadangi, kaip jau buvo minėta, R. Paškonis rengdamas I. Madevič žemės sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą, vadovavosi galiojančiais teisės aktais - Trakų r. savivaldybės teritorijos bendruoju planu bei šio plano sudedamąja dalimi - Trakų r. savivaldybės teritorijos gyvenamųjų namų ar kitos paskirties pastatų ir statinių išdėstymo specialiuoju planu - kurių teisėtumu abejoti jis neturėjo pagrindo. Akcentuotina ir tai, kad projekte tiek schemeje, tiek aiškinamajame rašte jis nurodė, kuri dalytino žemės sklypo dalis patenka į teritoriją, kuriuose yra naudingųjų iškasenų telkiniai. Taip pat iš R. Paškono apklausos matyti, jog jis manosi įvykdęs Trakų r. savivaldybės administracijos 2014-07-23 išduotą "Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projekto rengimo reikalavimų", 5 punkto 2 papunktyje nurodytą reikalavimą, kadangi suvokė, jog šis reikalavimas (atsižvelgiant į minėto punkto formuluotę) yra taikomas tik likusiai sklypo daliai, nepatenkančiai į tankaus užstatymo gyvenamojo funkcinio prioriteto 30 urbanistinės plėtros zoną, kurios paskirtis nebuvo keičiama. Tokiu būdu R. Paškono veiksmuose neižvelgtini požymiai nusikalstamos veikos, numatytos LR BK 228 str. 1 d.

Patikrinus ikiteisminio tyrimo medžiagą taip pat nustatyta, kad D. Bartkevičius kaip fizinis asmuo užsiima nekilnojamojo turto prekyba. I. Madevič jis pažįsta nuo 2004-2005 m., kai jis pirkė iš pastarosios nekilnojamojo turto. Nuo to laiko ši į D. Bartkevičių kreipdavosi tuomet, kai reikėdavo pagalbos nekilnojamojo turto prekyboje. Į D. Bartkevičių kaip į nekilnojamojo turto prekybos specialistą ji kreipėsi ir norėdama parduoti žemės sklypą kadastrinis Nr.

7970/0003:349, esantį Trakų r., Šventininkų k. D. Bartkevičius susipažinęs su Trakų r. specialiuoju planu patarė I. Madevič dalį jos sklypo, patenkančią į urbanistinę (gyvenamąją) zoną, atidalyti, padalyti į atskirus sklypus, pakeisti šių sklypų paskirtį ir tokiu būdu parduoti už didesnę kainą. Taip pat D. Bartkevičius parodė, kad minėtame specialiajame plane naudingųjų iškasenų telkiniai nebuvo pažymėti. D. Bartkevičius patarė I. Madevič kreiptis į UAB „Geodeziniai matavimai“ direktoriaus pavaduotoją – R. Paškonį. I. Madevič D. Bartkevičius konsultavo nemokamai, be jokios naudos sau, kaip seną pažįstamą. Pats D. Bartkevičius jokių veiksmų, turinčių įtakos sprendimų dėl minėto žemės sklypo padalijimo ir paskirties pakeitimo priėmimo neatliko, o tik suteikė I. Madevič konsultaciją, t. y. veikė ne vykdydamas Trakų r. savivaldybės tarybos nario funkcijas, o kaip privatus asmuo, tokiu būdu jo veiksmuose neišvengtinai piktnaudžiavimas savo įgaliojimais, teisėmis bei pareigomis, suteiktomis kaip Trakų r. savivaldybės tarybos nariui.

Dėl kitų asmenų, derinusių minėtą projektą, pastebėtina, kad objektyvių duomenų, išskyrus pareiškėjo subjektyvią nuomonę, apie tai, kad keturiose skirtingose institucijose (Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento Trakų r. agentūroje, Trakų r. savivaldybės administracijoje, Nacionalinėje žemės tarnyboje prie ŽŪM Žemės tvarkymo ir administravimo departamento Žemėtvarkos skyriuje, NŽT prie ŽŪM Trakų skyriuje) dirbantys asmenys, kurie derino minėtą projektą, veikė organizuotoje grupėje tyrimo metu nenustatyta. Taip pat pastebėtina, kad piktnaudžiavimo objektyvieji požymiai pasireiškia: pavojinga veika – piktnaudžiavimu tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimu; pavojingais padariniais – nurodytos didelės žalos kilimu; tiesioginio priežastinio ryšio tarp padarytos veikos ir kilusių padarinių buvimu. Kaip jau buvo minėta, minėtas I. Madevič žemės sklypas buvo padalintas į atskirus klypus ir jų paskirtis pakeista būtent 2014-12-19 NŽT Trakų skyriaus vedėjo A. Podrezo įsakymu Nr. 46FPĮ-(14.46.124)-74. Taigi būtent A. Podrezo sprendimu buvo priimtas galutinis sprendimas dėl I. Madevič žemės sklypo, dėl to tik jo veiksmai LR BK 228 str. prasme vertintini kaip galimai turintys tiesioginį priežastinį ryšį – su galimai atsiradusiais padariniais – žala pareiškėjui.

Nors Valstybės tarnybos departamento tyrimo išvadoje Nr. 27D-1087 nustatyta, kad NŽT Trakų skyriaus vedėjas A. Podrezas pažeidė Žemėtvarkos planavimo tikrinimo taisyklių 70 p. ir tai sukėlė neigiamas pasekmes, tačiau šios išvados neužtenka A. Podrezo baudžiamajai atsakomybei kilti. Kaip jau buvo minėta, Specialiųjų žemės ir miško naudojimų sąlygų XXIII skyriaus reikalavimai nedraudžia keisti žemės paskirties, tačiau sukuria apribojimus, nurodytus 89.1 p., t. y. draudimą statyti gyvenamuosius namus, gamybinius pastatus, įrenginius, tačiau, kaip nurodyta Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos 2018-01-04 rašte, urbanizuojamos teritorijos išskyrimas yra vienas iš galimų išekspluatuoto telkinio teritorijos rekultivacijos sprendinių, kuris gali būti įgyvendintas, tik pilnai išekspluatuotame telkinyje slūgsančią naudingąją iškaseną. NŽT Trakų skyriaus vedėjas A. Podrezas atsižvelgdamas į tai, kad minėtas projektas iki jo buvo suderintas kitose institucijose, tame tarpe ir reikalavimus išdavusioje Trakų r. savivaldybės administracijoje, tikrino, ar buvo įgyvendinti būtent NŽT Trakų skyriaus 2014-08-14 išduoti reikalavimai. Kaip jau buvo minėta, Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo, finansavimo, viešinimo, derinimo, tikrinimo ir tvirtinimo tvarką nustatančių "Žemės sklypų formavimo ir pertvarkymo projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių", kurios patvirtintos LR Žemės ūkio ministro ir LR aplinkos ministro 2004-10-04 įsakymu Nr. 3D-452/D1-513, 62.2.3 p. numatyta, kad kai pertvarkoma teritorija ar jos dalis patenka į kietųjų naudingųjų iškasenų telkinių ir prognozių plotų teritorija, projektas turi būti derinamas su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Regiono aplinkos apsaugos departamentu. Šis reikalavimas buvo įgyvendintas. Akcentuotina ir tai, kad A. Podrezo pasirašytame 2014-12-19 įsakymu Nr. 46FPĮ-(14.46.124)-74, patvirtinančio I. Madevič žemės

sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą, 3.1 p. nurodytas įpareigojimas naujai suformuotuose žemės sklypuose laikytis LRV 1992-05-12 nutarimo Nr. 343 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtintų Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų ir reikalavimų, o 3.1.1-3.1.15 punktuose nurodyta, kuriems sklypams ir kuriai jų daliai taikomi minėti reikalavimai, tokiu būdu patvirtinęs minėto sklypo formavimo ir pertvarkymo projektą A. Podrezas įsakyme aiškiai nurodė ir minėtiems sklypams taikytinus apribojimus. Tokiu būdu jo veiksmuose neižvelgtini nei objektyvieji, nei subjektyvieji BK 228 str. numatyto nusikaltimo požymiai.

Dėl sukčiavimo pagal LR BK 182 str.

LR BK 182 str. numatyta baudžiamoji atsakomybė tam, kas apgaule savo ar kitų naudai įgijo svetimą turtą ar turtinę teisę, išvengė turtinės prievolės arba ją panaikino. Esminis sukčiavimo, kaip nusikalstamos veikos, požymis, skiriantis jį nuo kitų teisės pažeidimų, tarp jų ir nuo civilinio delikto, darantis turto užvaldymą ar turtinės teisės įgijimą neteisėtą baudžiamąja teisine prasme, yra apgaulės naudojimas prieš turto savininkus, teisėtus valdytojus, asmenis, kurių žinioje yra turtas, ar asmenis, turinčius teisę spręsti teisinį ginčą ir priimančius privalomai vykdytiną sprendimą, siekiant tokiu būdu įgyti svetimą turtą ar turtinę teisę (kasacinė nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2K-620/2010). Apgaulė pasireiškia minėtų asmenų suklaudinimu pateikiant suklastotus dokumentus, nurodant neteisingus duomenis ir pan. arba nutylint esmines jų apsisprendimui dėl turto, turtinės teisės perleidimo ar turtinės prievolės panaikinimo aplinkybes, turint teisinę pareigą apie jas pranešti (kasacinės nutartys baudžiamosiose bylose Nr. 2K-387/2009, 2K-538/2010, 2K-7-255/2012, 2K-161/2013, 2K-179/2013, 2K-55/2014, 2K-84/2014). Be to, gana svarbiu kriterijumi, padedančiu atskirti sukčiavimą nuo civilinės teisės pažeidimo, yra nukentėjusiojo apdairaus, atidaus ir rūpestingo elgesio kriterijus, susijęs su nukentėjusio asmens savybėmis ir veiksmais. Vadovaujantis šiuo kriterijumi, naudojama apgaulė turi įveikti bent minimalų protingo nukentėjusiojo elgesio lygį (kasacinė nutartis baudžiamojoje byloje Nr. 2A-7-9/2013). Dėl to bylose, kuriose kyla baudžiamosios ir civilinės atsakomybės atribojimo problema, nenustačius pirmiau nurodytų kriterijų, prioritetas teiktinas civilinėms teisių atkūrimo priemonėms. (LAT Baudžiamųjų bylų skyriaus nutartyss baudžiamosiose bylose Nr. 2K-152/2015; 2K-51-677/2015).

Iš ikiteisminio tyrimo metu surinktų duomenų matyti, kad parduodama jai nuosavybės teise priklausančius sklypus I. Madevič (tiek jai padedantis D. Bartkevičius) pirkėjams davė galimybę susipažinti su visais dokumentais, susijusiais su jos parduodamais žemės sklypais, kuriuose buvo nurodyti duomenys, kad minėtiems sklypams taikomos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos: t. y. sklypų kadastro bylas, taip pat šie duomenys buvo viešai prieinami, kadangi jie buvo užregistruoti nekilnojamojo turto registre, papildomai ši informacija pirkėjams buvo atskleista pasirašant pirkimo-pardavimo sutartis pas notarą, šiam visais atvejais garsiai perskaitant sutartį, kurioje yra visi perkamo žemės sklypo kadastriniai duomenys. Notarė parodė, kad tvirtinant minėtus sandoriams pirkėjams klausimų dėl specialiųjų sąlygų nekilo. Atsižvelgtina ir į tai, kad I. Madevič neturi specialių žinių nekilnojamojo turto prekybos srityje, dėl to nelaikytina, kad ji tyčia panaudodama apgaulę nuslėpė nuo pirkėjų esminę informaciją, kuri jiems buvo prieinama. Kaip jau buvo minėta, R. Paškonio veiksmuose taip pat nebuvo išvelgta tyčia nuslėpti esminę informaciją apie minėtus žemės sklypus, kuri buvo nurodyta jo parengtuose dokumentuose. Pastebėtina ir tai, kad G. Jankauskas apklausos metu patvirtino, kad dar iki pirkimo-pardavimo sutarties tarp I. Madevič bei M. Žvinklio sudarymo jis susipažino su minėto sklypo formavimo ir pertvarkymo projektu, kuriame buvo informacija, kad minėti sklypai patenka į naudingųjų iškasenų telkinius, tačiau jis pats, be I. Madevič, D. Bartkevičiaus ar R. Paškonio aktyvių veiksmų, o remdamasis savo kaip nekilnojamojo turto prekybos specialisto patirtimi, padarė išvadą, jog ši informacija yra papildoma ir neprieštaraus pagrindinei informacijai. G. Jankauskas taip pat nurodė, kad minėta informacija buvo žinoma ir pareiškėjui,

kuris teiravosi G. Jankausko, ar nekils problemų dėl to, kad dokumentuose yra įrašai apie naudingųjų iškasenų telkinius, ir būtent G. Jankauskas, o ne I. Madevič, D. Bartkevičius ar R. Paškonis užtikrino M. Žvinklį, kad įrašas yra informacinis ir problemų nekils. Tokiu būdu matyti, kad pirkėjams buvo žinoma apie I. Madevič žemės sklypams taikomus specialiuosius reikalavimus, tačiau, sprendžiant iš A. Garbuzovo, G. Jundo, V. Samsonovo, M. Žvinklio parodymų, ši informacija jiems įtarimų nesukėlė ir jie nebuvo pakankamai apdairūs, atidūs ir rūpestingi sudarydami sutartis dėl beveik dvigubai žemesne nei rinkos kaina parduodamų žemės sklypų. Dėl to tyrimas dėl sukčiavimo nepradėtinamas, kadangi I. Madevič, D. Bartkevičiaus bei R. Paškonio veiksmuose neižvelgtinas būtinas BK 182 str. objektyviosios pusės požymis – veikos padarymo būdas – apgaulė.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 214 str. 4 d., n u t a r i a :

1. Atmesti M. Žvinklio skundą bei palikti galioti prokurorės nutarimą nutraukti ikiteisminį tyrimą Nr. 02-2-00291-17.
2. Apie priimtą nutarimą pranešti pareiškėjui išsiunčiant nutarimo nuorašą bei išaiškinant, kad šį nutarimą per 20 dienų nuo nutarimo nuorašo gavimo dienos jis turi teisę apskųsti Vilniaus regiono apylinkės teismo Trakų rūmų ikiteisminio tyrimo teisėjui.

Nutarimą priėmė	Vyriausiojo prokuroro pavaduotojas	Darius Maleckas
-----------------	------------------------------------	-----------------

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros 6-asis skyrius (Trakai) 191884691, Vytauto g. 57, LT- 21105 Trakai
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Nutarimas
Dokumento registracijos data ir numeris	2018-08-20 Nr. IBPS-V-1651282
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "VI Registru Centras RCSC (IssuingCA-A), VI Registru Centras - I.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Integruotos baudžiamojo proceso informacinės sistemos, \ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, i. k.188601464 LT", sertifikatas galioja nuo 2018-02-23 iki 2019-02-23. Veiksmą atliko 2018-08-20 10:24:26 Darius Maleckas, Vyriausiojo prokuroro pavaduotojas, Vilniaus apygardos prokuratūros Vilniaus apylinkės prokuratūros 6-asis skyrius (Trakai) "Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "VI Registru Centras RCSC (IssuingCA-A), VI Registru Centras - I.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Integruotos baudžiamojo proceso informacinės sistemos, \ Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, i. k.188601464 LT", sertifikatas galioja nuo 2018-02-23 iki 2019-02-23. Veiksmą atliko 2018-08-20 10:24:26 Integruotos baudžiamojo proceso informacinės sistemos
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	IBPS sistema, versija 1.2.19
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	Nuorašą suformavo IBPS sistema 2018-08-20 11:41:32
Ikiteisminio tyrimo Nr.	02-2-00291-17